

kweekelingen zijn geenszins tegen de organisatie in het algemeen gerigt, maar slechts tegen een tweetal bepalingen, waardoor de onbeperkte vrijheid, die zij dusverre genoten, eenigermate aan banden wordt gelegd. De klachten der leeraren bepalen zich tot de bezwaren van drie hunner over enkele voorschriften, en zijn aan een onderzoek onderworpen, dat de ongegrondheid daarvan ten duidelijkste heeft doen uitkomen. Naar de overtuiging der regering is de genomen maatregel niet in strijd met de grondwet. Na hare breedvoerige toelichting der noodzakelijkheid om bij de Leydsche sterrewacht nog een observator en custos aan te stellen, had de regering niet verwacht dat hare voordragt zoo algemeen zou worden afgekeurd. En welke gronden worden voor die afkeuring aangevoerd? Geene andere dan dat de voorganger van den tegenwoordigen hoogleeraar nauwelijks eenige hulp verkrijgen kon. Het zij geoorloofd te vragen, of dit een afdoend argument mag worden genoemd. Wat den tweeden custos betreft, gelieve men zich te herinneren, dat deze reeds aangesteld is en dat dus diens geringe jaarwedde zal moeten behouden blijven. Doch ook een tweede observator kan bezwaarlijk worden gemist. Wat halen groote uitgaven voor gebouwen en instrumenten, als men geen voldoende wetenschappelijk personeel heeft om daarvan gebruik te maken? Dan hadden die zeer aanzienlijke kosten kunnen worden bespaard. Dat er, gelijk beweerd wordt, weelde heerscht in het personeel der ambtenaren en bedienden bij de Leydsche hoogeschool, zal bezwaarlijk kunnen worden toegestemd door hem, die met die hoogeschool en hare behoeften van nabij bekend is. En wat de bibliotheek betreft, heeft de minister door zijn gezegde, dat dusverre de geheele dienst op één persoon nederkwam, niet anders kunnen bedoelen dan de gewone dienst, benevens al het loopende werk van onderscheiden aard, dat in eene boekery van een bediende wordt gevorderd. De beide bibliothecarissen hebben andere werkzaamheden; evenzeer de custos. Al het overige verricht thans één persoon en een ieder, die de inrigting bezoekt en raadpleegt, zal dit kunnen bevestigen. Bovendien heeft de minister gewezen op de uitbreiding der werkzaamheden ten gevolge der voorgenomen verbouwing, om de aanvraag van fondsen voor eenen tweeden bediende te wettigen. Hij blijft dan ook deze geringe verhooging als volstrekt noodzakelijk beschouwen. Wat betreft de verbouwing der bibliotheek kan de regering nog verklaren, dat het plan zoo zuinig mogelijk is ontworpen. De zaak van het Leydsche nosocomium is thans in den toestand geraakt waarin de regering, blijkens hare laatste mededeelingen, meende dat zij bij verderen opwil der gemeente komen moest, namelijk, dat de ontbinding der overeenkomst van 1853 in overweging is. Het gemeentebestuur heeft evenwel de regering in haren wensch om tot dezen uitslag te geraken voorkomen en zijnerzijds het doen vervallen der overeenkomst verzocht, daarbij den wensch te kennen gevende om aan de bedoeling der overeenkomst te voldoen door de zorg voor arme zieken te paven met verbetering van klinisch onderwijs. Dat verzoek maakt op dit oogenblik een punt van overweging uit bij eene commissie, zamengesteld uit leden van het collegie van curatoren der hoogeschool en van den gemeenteraad. Met leedwezen heeft de regering gezien dat de voordragt om Dr. W. C. H. Staring als conservator aan 's rijks museum van nat. historie te Leyden te plaatsen afkeuring heeft ondervonden. De geologische verzameling, thans te Haarlem berustende, heeft alleen waarde onder zijn beheer, zoodat men op zijne aanstelling krachtig moet aandringen. De voordragt betreffende het Ned. woordenboek en het werk over de schadelijke insecten wordt door den minister mede breedvoerig verdedigd.

Bij de beantwoording der bedenkingen op hoofdst. XI (koloniën) tracht de minister het in sommige afdeelingen ter sprake gebrachte verschil tusschen het ministeriële programma van 23 April jl. en de memorie, later door hem ingediend, nader toe te lichten. Ten aanzien van de drukpers verklaart de minister dat zijne zienswijze niet is gewijzigd. Een daartoe betrekkelijk wets-ontwerp is bij hem in behandeling en zal, nadat zijn ambtgenoot van justitie daarover geraadpleegd is, langs den gebruikelijken weg worden ingediend. Een wets-ontwerp tot regeling van het beheer en de verantwoording der koloniale geldmiddelen zal zoo vroeg mogelijk in het aanstaande voorjaar in behandeling komen. De regering verklaart tevens dat zij volhardt in hare, later in bijzonderheden te ontwikkelen overtuiging, dat er geene behoefte bestaat aan vaststelling van de koloniale begroting bij de wet. De uitvoering der plannen, of liever de toepassing der beginselen, zegt de minister, welke de regering ten aanzien van de op hoog gezag ingevoerde cultuurs is toegedaan, zoo als die vroeger zijn medegedeeld, behoort krachtens de wet te worden overgelaten aan den gouverneur-generaal, die in wetenschap is gesteld met de beschouwingen der regering ten aanzien van art. 56 van het reglement op het beleid der regering; eene wettelijke regeling dit onderwerp betreffende, verder dan voor zooveel enkele punten daarvan in verband staan met de voorgenomen regeling van de wijze der afgifte van cultuur-contracten, heeft nimmer in de bedoeling der regering gelegen. Het gebeurde met eenige vrije cultuur-ondernemingen in de residentie Cheribon heeft tot de overtuiging geleid, dat de bestaande bepalingen betreffende dusdanige ondernemingen wijziging behoeven, wil men niet, door terugkeer tot hare stipte handhaving, aan de ontwikkeling der vrije cultuur belemmeringen in den weg leggen. Ten aanzien van het besluit van den gouverneur-generaal van Ned. Indië, dd. 12 April jl., n°. 1, houdende o. a. ontslag uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, aan den ambtenaar H. C. Bekking, laatstelijk resident van Rembang, is eene voordragt aan den koning gedaan, waarop de raad van state wordt gehoord en op welke de minister Z. M. beslissing moet afwachten, alvorens zijne zienswijze ter zake te openbaren. De dezer dagen van het Indisch bestuur ontvangen mededeelingen, in antwoord op de vragen, welke de minister aan hetzelfde had gerigt betreffende het bekende werk van den heer Money, zullen het onderwerp uitmaken eener eerlang aan de tweede kamer over te leggen nota van inlichtingen. — De minister verklaart voorts dat, bij het uitrekken van eene toelage aan een adviseur voor cultuur-aangelegenheden, de leidende gedachte is geweest om, nu de hoog-

leeraar de Vriese eenmaal voor die aangelegenheden Nederlandsch Indië gedurende omstreeks 3 jaren heeft bereisd, en daardoor eene locale kennis heeft vergaard, welke slechts weinigen in de gelegenheid zijn geweest te verkrijgen, daarvan voor het opperbestuur in den vervolge de meest mogelijke partij te trekken bij de behandeling van met het doel zijner zending in verband staande punten, welke door den gouverneur-generaal bij het opperbestuur ter beslissing moeten worden gebracht, vooral wanneer, hetgeen meermalen plaats heeft, niet alle deskundigen in Indië van hetzelfde gevoelen zijn. Het zou den minister eene slecht geplaatste spaarzaamheid toeschijnen, die de regering zou verhinderen partij te trekken van de zeldzame vereeniging van groote theoretische en locale kennis, die de hoogleeraar de Vriese in zich vereenigt. Met eene geschokte gezondheid uit Nederlandsch Indië teruggekeerd, is hij genoodzaakt geweest herstel te zoeken in eene buitenlandsche reis. Daarenboven hebben, kort na zijne terugkomst, smartelijke verliezen hem in zijnen huisselijken kring getroffen. Een en ander is oorzaak dat hij nog geene verslagen heeft uitgebragt omtrent zijne zending. In de eerste maanden des volgenden jaars zal hij daarmede een aanvang maken. — De regering kan niet toegeven, dat met het inrigten hier te lande van een koloniaal militair invalidenhuis, dat bij het Indisch leger den besten indruk heeft gemaakt, een verkeerde weg is ingeslagen. Ware hare overtuiging anders, de koning, die het kapitale landgoed Bronbeek zoo grootmoedig schonk, zou zeker bereid worden bevonden om ook in dezen te doen wat ten meesten nutte zou kunnen strekken van de koloniale militaire dienst en van de daarmede samenhangende meer algemeene belangen van den staat.

's GRAVENHAGE, 21 November.

Z. M. heeft aan zijnen adjudant in gewone dienst, den kapitein-luit. ter zee jhr. J. H. van Capellen, vergund het dragen der versierselen van officier der orde van het Legioen van Eer, hem door den keizer der Franschen geschonken.

— Bij besluit van Z. M. den koning zijn dezer dagen tot *Dames du palais* benoemd mevrouw de barones van Hall, geb. barones Schimmelpenninck, en mevrouw Boreel van Hogelanden, geb. Boreel.

— Tot procureur bij het prov. gerechtshof in Overijssel en de arr.-rechtbank te Zwolle is benoemd de heer mr. S. J. van Royen.

— De officieren van gezondheid 3de kl. bij de landmagt, J. van Eer, F. S. W. de Ronde en J. W. C. von Römer, zijn bevorderd tot officieren van gezondheid 2de kl.

— H. M. de koningin-moeder wordt morgen van Soestdijk in deze residentie terug verwacht.

— De minister van oorlog zal op Dingsdag aanst. geen gehoor verleen.

— Een regeringstelegram, gedagteekend Buitenzorg, 13 October 1861, luidt: »Belangrijk nieuws van Bandjermasin. Demang Lehman wordt gezegd te Martapoera in onderwerping te zijn gekomen. Overigens niets bijzonders.»

— Onder de geruchten, die hier ter stede loopen over de Delftsche akademie, behoort ook, dat de minister van binnenland. zaken de akademie voorloopig zou sluiten. Daar de meeste studenten alsdan terstond huiswaarts zouden keeren, zou zulks een groot geldelijk nadeel aan de Delftsche ingezetenen veroorzaken; mogt de gemeenteraad van Delft alsdan niet tegen dezen maatregel durven protesteren, dan zouden voorzeker de ingezetenen van Delft en de leden der tweede kamer krachtig hunne stem hiertegen verheffen. Sommige ouders van studenten zouden, bij het nemen van zulk een besluit, dan ook voornemens zijn, den minister of den directeur, zoo noodig bij deurwaarders-exploit, te sommeren, om teruggave van de f 200 collegiegelden, die zij voor hun zoon hebben betaald, en waardoor deze het regt heeft dat men collegie geeft van September 1861 tot Julij 1862.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 19 November.

De eerste bezending van goederen, bestemd voor de in 1862 hier te openen wereld-leptoonstelling, is aangekomen en wel, even als in 1851 het geval was, uit Rusland.

— Zoo ver uit de jongste berigten blijkt, seheen de Mexicaansche regering zich om de Europesche expeditie, waarmede zij bedreigd werd, niet veel te bekommeren; zij had althans nog nergens aanstalten tot tegenweer gemaakt, behalve te San Juan de Ulloa, een fort op de kust van Mexico ter hoogte der hoofdstad gelegen. Dit is, naar men verzekert, juist het punt, dat door de bondgenooten, in geval zij wederstand ontbetten, het eerst zou worden aangetast.

— De Amerikaansche bladen berigten, dat in de wateren van Middleton, New Yersey, het lijk werd gevonden van een rijken Israëliet, Sigismund Felner genaamd, van Mainz. Men vond bij het lijk 110 dollars aan goud, doch volgens uit Duitschland ontvangen brieven is Felner met ruim 50,000 dollars aan diamanten en gereed geld van Mainz naar Amerika vertrokken. Twee personen werden verdacht van hem te hebben vermoord; zij zijn in hechtenis genomen en onmiddellijk na het in hechtenis nemen heeft zich een der beschuldigen van het leven beroofd.

FRANKRIJK.

PARIJS, 19 November.

Men verzekert dat de verschillen in den boezem van den ministerraad, door het optreden van den heer Fould veroorzaakt, nog wel niet opgelost, maar op den weg van vereffening zijn. De minister van marine blijft zich tegen eene vermindering van zijn budget verzetten, met het oog op de aangevangen wapeningen. Door enkele dagbladen wordt thans op nieuw op de ontbinding van het wetgevend ligchaam aangedrongen.

— Het overlijden van den abt Lacordaire is door de dagbladen ten onrechte gemeld. Hij neemt iets in beterschap toe.

— Dezer dagen is gemeld, dat de heer Berryer, met het pleidooi, voor

den ex-koning van Napels te Marseille gehouden, 15000 fr. had verdiend. Men verneemt nader, dat Frans II hem die som wel heeft aangeboden, doch dat de beroemde advocaat dit aanbod heeft van de hand gewezen, zeggende, dat hij zich reeds voldoende beloond achtte door het denkbeeld, de regten te hebben kunnen verdedigen van eenen vorst, die door zoo vele ongelukken wordt getroffen.

— Tusschen Parijs en Rijssel worden thans proeven genomen met het nieuwe telegraafstelsel van den heer Hugs, waarbij, gelijk men weet, de dépêches worden afgedrukt. Naar men verneemt is de uitslag zeer voldoende.

— Een goederentrein op den spoorweg tusschen Rijssel en Calais is door een anderen goederentrein, die van Rijssel naar België ging, gereden. Een waggon en een der rijtuigen zijn verbrijzeld. De machinist en de stoker zijn er met den schrik afgekomen.

— Te Belhune is op den 8^{den} dezer overleden zekere weduwe Placide Lardez, die den 24sten Jan. 1761 aldaar was geboren.

— In den nacht van 13 op 14 Nov. zijn bij Etaples 5 visschersvaartuigen vergaan, waarbij de geheele bemanning van 32 koppen is omgekomen.

ITALIE.

Te Napels hebben dezer dagen weder ongeregeligheden plaats gehad. Men vond aldaar in den vroegen morgen de wapenschilden van Victor Emmanuel geheel en al met slijk beklad. Natuurlijk werden de reactionnairs hiervan beschuldigd, terwijl de tegenpartij, om die beschimping te wreken, den volgenden morgen een groot vuur aanlegde, waarop geheele stapels reactionnaire dagbladen, onder het uitbundig gejuich der talrijke menigte werden verbrand. Weer een dag later bleek het, dat de reactionnairs op hunne heurt op weerwraak bedacht waren geweest, daar men 's morgens bij Campo Santo, aan den weg van Poggia Reale naar Caserta, de busten van Victor Emmanuel en Garibaldi ieder met een strop om den hals aan een boom vond opgehangen. Naauwelijks was dit in de wijken Porto Margato en Pendino bekend geworden, of de aldaar woonachtige bevolking stroomde te zamen en bracht met geweld een aantal voorstanders van Frans II bijeen, die gedwongen werden blootsvoets naar Campo Santo mede te gaan, de heide busten uit de strikken los te maken en die in triomf naar het plein Mercato te brengen, alwaar nog meer personen die als reactionnair bekend stonden werden bijeen gebracht en genoodzaakt voor de busten te knielen, terwijl de liberalen het lied ter eere van Garibaldi aanhieven.

PRUISSEN.

BERLIJN, 19 November.

Zaterdag avond H. is den koning door de muzikanten en tamboers der bezetting, 580 man, eene groote muzikale taptoe gebracht.

— In den avond van 13 dezer is op den spoorweg bij Altena eene botsing tusschen twee goederentreinen voorgevallen, waardoor de meeste wagons geheel verbrijzeld werden; gelukkig zijn de spoorbedienden, door van de wagons af te springen, met eenige ligte wonden vrijgekomen. Noodlottiger had de botsing met een derden, een personen-trein, kunnen wezen, welke, door de duisternis en het geweld van den storm misleid, bijna tegen de heide anderen was aangereden. Dit onheil werd echter door de tegenwoordigheid van geest van den conducteur nog in tijds voorkomen.

— De beroemde orientalist G. W. Freytag is den 16^{den} op zijn landgoed Bertendorf, nabij Bonn, overleden.

Per Telegraaf.

GRAVENHAGE, 21 November. De vergadering der prov. staten is heden gestoten. De behandeling van het voorstel der commissie omtrent het verleenen van subsidien aan gemeenten die geen schoolgeld heffen, is tot de zomervergadering verdaagd, alsmede een voorstel van den heer Hoozendijk, om zich tot de hooge regering te wenden, tot verkrijging van een verbeterd zeegat en ter plaatsing van een vuurschip op of nabij den Banjaard.

— De tweede kamer heeft heden hare werkzaamheden hervat. Ingekomen is een ontwerp tot afschaffing der slavernij in West-Indië en een adres van de studenten der Delftsche akademie, verzoekende regeling dier inrigting bij de wet. De afdelingen zijn zamengesteld, en tot voorzitters benoemd de hh. van Lynden, Mackay, Thorbecke, Westerhof en Dullert; tot ondervoorzitters de hh. Wipacius, Meenssen, Hugenholtz, Betz en Duymaer van Twist. Maandag discussie over de staatsbegroting voor 1862. Morgen over eenige kleine wetten en conclusien.

TURYN, 20 November. De heer Ricasoli heeft aan de kamer van afgevaardigden medegedeeld dat hij het noodig oordeelde naar kennis te geven van hetgeen de regering verricht had om de Romeinsche quaestie tot eene oplossing te brengen. Haar oogmerk was geweest de godsdienst met de vrijheid en den staat met de kerk te verzoenen. In dien zin had hij een voorstel ontworpen, om het aan het oordeel van den Paus te onderwerpen. Hij had zich tot keizer Napoleon gewend met het verzoek om als bemiddelaar op te treden. Daar er bij het hof te Rome geene verzoenende gezindheden te veronderstellen waren, zoo werd aan deze tusschenkomst geen gevolg gegeven. De heer Ricasoli heeft de bedoelde stukken op het bureau van den president nedergelegd.

Na de rede van den heer Ricasoli heeft de heer Zupetta gevraagd een dag te bepalen om over den toestand van Napels te beraadslagen. De heer Ricasoli, hoewel zich bereid verklarende te antwoorden, verzocht de kamer zich eerst met de spoed verelischende administratieve wetten, en de voorstellen omtrent de wapening en de finantiën bezig te houden. Men verlangde daarop de verdraging van het voorstel van den heer Zupetta. De heer Ferrarini verzekerde dat er in de Napelsche provinciën bijna een burger-oorlog plaats gehad. Van verschillende zijden werd tegen deze bewering luide geprotesteerd en de spreker werd door den voorzitter tot de orde geroepen. De kamer besloot daarop den toestand van Napels te gelijker tijd te bespreken met de Romeinsche quaestie.

TURIJN, 21 November. Op het bureau van den voorzitter van de kamer van afgevaardigden is nedergelegd een ontwerp van schikking met den

H. stoel, bestaande uit 11 artikelen. Volgens dat ontwerp zou de Paus in het ongeschonden bezit blijven van zijne waardigheid en van al de voorregten door de gewoonte verkregen. De kardinalen zouden den titel behouden van hoog eerw. prins. Aan den Paus wordt volle vrijheid gewaarborgd voor handelingen, die hij volgens het goddelijk regt als hoofd der kerk, en volgens het kanoniek regt als patriarch van het westen en primaat van Italië, moet uitoefenen. De Paus zal zijne nuntiusen naar het buitenland kunnen zenden, zich zonder tusschenkomst der regering in betrekking kunnen stellen met de bisschoppen en de geloovigen, en synoden en concilien kunnen bijeenroepen. De bisschoppen en pastoors zullen hunne onafhankelijkheid behouden, hoewel zij onderworpen blijven aan het algemeene regt der strafwetten. De koning doet afstand van het jus patronatus omtrent kerkelijke beneficiën, en de regering van alle inmenging bij het benoemen van bisschoppen. De laatste zal den Paus eene dotatie toekennen om zich te vestigen. — Dit ontwerp wordt voorausgegaan door een adres aan den Paus en gevolgd door een brief aan den kardinaal Antonelli, om dezen gunstig voor het ontwerp te stemmen. Voorts is er bijgevoegd eene nota aan den heer Nigra, waarin deze gelast wordt de goede diensten van Frankrijk in te roepen, ten einde de hierboven bedoelde stukken aan den Paus te doen toekomen. In deze nota doet men uitkomen dat, indien deze aanbiedingen van de hand worden gewezen, de Italiaansche regering moeilijk langer het ongeduld des volks, dat zijne hoofdstad Rome verlangt, zal kunnen bedwingen.

PARIJS, 21 November. De *Moniteur* zegt het volgende. De *Indép. Belge* deelt zijne lezers onderscheidene omstandigheden, betreffende de jongste ministeriële wijziging, mede, die zuiver denkbeeldig zijn. In het nummer van den 19^{den} wil dit blad weten hetgeen in den raad des keizers is voorgevallen. Dit verhaal van de *Indépendance* is geheel verzonnen.

— Men verzekert dat het disconto van de bank zal verminderd worden.

SOUTHAMPTON, 21 November. (R. O.) Het stoomschip *Nashville*, de vlag der zuidelijke staten voerende, is hier aangekomen. Het had het Amerikaansche schip *Harvey Birch*, dat van Havre naar New-York reisde, gehomen en verbrand. De *Nashville* heeft den kapitein en de bemanning van de *Harvey Birch* herwaarts medegebragt en hier ontscheept.

MADRID, 20 November. De *Correspondencia* zegt het volgende: Victor Emmanuel heeft, als koning van Napels, de archieven opgesicht. Spanje weigerde zijne aanspraak daarop te erkennen. Victor Emmanuel heeft toen zijne vroegere nota's ingetrokken en zich bepaald tot de vordering der Napelsche staatsstukken.

INGEZONDEN.

Onder eenige industriëlen in Nederland, vooral in Leiden, heeft zich angst en schrik verspreid, ten gevolge van een openbaar gerucht, over uitbestedingen voor behoeften van het Ind. leger, die te Batavia gehouden zouden worden.

Welke belangrijke quaestien zouden naar aanleiding van dit gerucht geopend en beredeneerd kunnen worden; hoeveel adressen zou het wel kunnen aflokken van de zijde dergenen, die in de tot vrije handel en industrie voorbereidende maatregelen reeds een monster van vernietiging zien; hoeveel ongegronde en opregtvaardige beschuldigingen tegen den minister van koloniën zou het doen geboren worden, indien het vrij zich voortverspreidde en de ontzetting, waarmede eenigen reeds vervuld zijn, in aller hoofd en hart zich plantte.

Maar het gerucht is maar een gerucht en niets meer, daarom is het beter het terrein der veronderstellingen te verlaten en de beangste gemoederen met dit berigt gerust te stellen.

Sommigen, die bij den minister verklaringen zijn gaan vragen over die uitbestedingen, beklagen zich dat hij die niet gaf. Moest niet des ministers zwijgen hen de waarheid hebben doen vermoeden, die zich zoo makkelijk laat afleiden uit hetgeen algemeen bekend is over die zaak. Men weet zeker dat in de Javasche Courant eene uitbesteding is aangekondigd voor de levering te Batavia van militaire goederen. Men weet tevens dat hier te lande door het bestuur op geene wijze hoegenaamd van die zaak gepraat is. Wel nu! dit bewijst dat tusschen het departement van koloniën in Nederland en het bestuur in Indië over deze zaak verschil van zienswijze bestaat en dat de zoo dikwijls gelaakte tusschenkomst van het bestuur hier in de besluiten van het bestuur daar, ditmaal een maatregel zal voorkomen, die voor een lang bestaan hebbend stelsel van uitbestedingen eensklaps een ander zon doen in de plaats treden, waardoor industriële ondernemingen en zelfs armen-inrigtingen, die op het thans vigerende stelsel steunen, te gronde gesteld konden worden.

Het valt niet te betwijfelen of een plotselinge overgang van uitbestedingen hier, tot uitbestedingen op Java, zou nadeelig werken voor alle betrokkenen partijen, en er bestaat gegronde reden om te verwachten, dat voor eerst de zaak der leveranciën zal blijven zooals zij is, om de daaraan wenschelijke veranderingen slechts graduëel te doen plaats hebben.

Burgerlijke Stand.

Van den 14 tot en met den 20 November 1861.

BEVALEN: M. J. van Duijnen, geb. Knotter, D. — J. van Wijk, geb. Verhey, Z. — A. J. van der Heyden, geb. Korenhof, D. — J. C. Valintgoed, geb. Keerweer, D. — G. Peyster, geb. Ramak, D. — J. A. Schreuder, geb. Buys, Z. — H. Perlee, geb. Brulman, D. — J. Marie, geb. Niemeet, D. — J. Beukenholt, D. Ievenl. — S. Briejer, geb. Augustyn, Z. — S. W. Tegelaar, geb. Buijs, Z. — C. Wetselaar, geb. de Graaf, D. — M. Vink, geb. van der Meer, Z. — G. J. Vermond, geb. van den Boogerd, D. — H. J. Smit, geb. Aniba, Z. — M. S. van Dissel, geb. Booda, Z. — S. M. P. Ecluse, Z. — C. M. Kramer, geb. Horree, D. — M. Dozy, geb. Broomans, Z. — G. J. Beënakker, geb. Kelderman, Z. — J. Es-wilder, geb. Kors, D. — S. van der Putten, geb. Spek, D. — G. Wijsman, geb. Kuiper, Z. Ievenl. — H. E. Paals, geb. Kottenis, Z. — J. van Dijk, geb. Edelaar, D. — E. Ouwerkerk, geb. van de Wijngaard, Z. — M. A. Aniba, Z. — L. van der Klugt, Z.

GEHUWD: M. J. Dieben, jm. en L. C. M. Visser, jd. — J. J. de Koning, jm. en C. La Court, jd. — W. Paddist, jm. en J. Blansjaar, jd. — I. Zaalberg, jm.

en F. Bourgeois, jd. — H. J. Schut, jm. en J. de Lange, jd. — H. Ober, wedr. en L. van der Sierte, wede.

OVERLEDEN: V. Ahlers, geb. Massart, 63 j. — C. Boom, geb. Zaalberg, 75 j. — Marytje Boland, 16 j. — H. Kettenis, 57 j. — Hendr. Patroon-Koolen, 28 j. — J. Kooteman, D., 6 m. — N. Lemet, Z., 6 j. en bijna 11 m. — P. Rijnaker, geb. van Lee, 47 j. — N. Paradijs, 76 j. — W. F. Segaar, Z., bijna 8 w. — M. E. Kaarsemaaker, D., bijna 8 m. — T. J. Wijsman, D., 1 j. en 11 m. — M. Verplest, geb. Vlders, 33 j. — D. F. Gybels, Z., 6 w. — L. Bruggmans, 78 j. — J. Philippo, Z., roim 4 m. — E. Cornélisse, geb. Martyn, 82 j. — R. A. van Schooten, Z., 6 w. — C. Rutgers van der Werven, 78 j. — J. Bruggman, Z., 4 m. — M. Versaak, D., 7 w. — A. Koen, B., 1 j. en 9 m. — J. M. Groen, D., bijna 3 w.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE LEYDSCH HOGESCHOOL.

Den 21sten November de heer J. P. Boots, van Amby, in de regten, na verdediging van zijn academisch proefschrift: *Bijdrage ter verklaring van art. 151 Wetboek van Burgerlijke Regtervordering*.

PROMOTIE AAN DE UTRECHTSCH HOGESCHOOL.

Den 18^{den} November de heer J. G. H. B. Ketjen, van Arnhem, in de regten, met *Theses*.

HEEREN-NIEUWS.

HAARLEM, 19 November. Door den kerkeraad der Ned. herv. gemeente is het vroeger opgegeven 12-tal predikanten het volgende 6-tal gevormd: de Pien, in de Doornster, ter Haar, te Nijmegen; Junghus, te Drenthe; Koolhoven, te Bergambacht; Posthumus Meyjes, te Groningen, en Pankopk, te Charlois.

ADVERTENTIE.

Getrouwd: J. KOOY,
V. D. M. te Lisse,
MET
C. A. J. ROCHÉLL.

WARMD, 20 November 1861.

Eenige kennisgeving.

Heden overleden in den ouderdom van 76 jaren de Wel-Edel Zeer Geleerde Heer Dr. NICOLAAS PARADIJS.

LEYDEN, 16 November 1861.

Eenige en algemeene kennisgeving.

Het openbaar **LANDHUISHOUDKUNDIG ONDERWIJS** zal geopend worden op *Vrijdag*, den 22sten dezer, des avonds te zeven ure. LEIDEN, 19 November 1861. A. H. VAN DER BOON MESCH.

HOOGHHEEMRAADSCHAP VAN RIJNLAND.

De DIJKGRAAF VAN RIJNLAND brengt ter kennis van de Ingelanden van het Hoogheemraadschap, dat er op Donderdag den 28sten November a. s., in het Gemeenlandshuis te Leyden, des voormiddags ten half elf ure, eene Vereenigde Vergadering zal worden gehouden.

De Dijkgraaf van Rijnland,
H. C. J. HOOG.

Heeren-Logement DEN BURG.

J. F. REINE,

voormalig *Leiding van het Instituut voor Blinden te Amsterdam*, heeft de eer te berigten, dat hij zich op Zaterdag 23 November a. s., des avonds ten 7 ure, op bovengenoemde plaats zal doen hooren op het hier te lande nog weinig bekende muziek-instrument, genaamd:

HARMONIE FLUTE PIANOPHONE.

Toegang vrij.

Ieder die iets te vorderen heeft van of verschuldigd is aan P. STALLINGA, wordt verzocht zijne rekening in te zenden of betaling te doen vóór den 1sten December e. k. bij bovengenoemde op de Haarlemmerstraat, Wijk VI. N°. 383.

Bij hem is te huur eene nette Gemeubeleerde Zijkamer met Alcove, voor eenen zeer matigen prijs.

De Ondergeteekende heeft de eer te adverteren, dat hij zijne nieuwe **Haagsche Spekslagerij**, op de Haarlemmerstraat, bij de Leegwerfsteeg, Wijk VI. N°. 485, heden geopend heeft. Sedert verscheidene jaren in de meest gerenommeerde Spekslagerij te 's Hage gestuurd hebbende, durft hij zich wijlen zijne geëerde Begunstigers met de meeste satisfactie te voldoen bedien, zoo in prijs als kwaliteit en prompte uitboeking; waarom hij zich met vertrouwen aanbeveelt in de gehet zijner tegenwoordige Stadgenooten, ook met betrekking tot het slagen voor particulieren.

J. BOOGERDS.

Honthandel en Loonzagerij.

De Ondergeteekende, onlangs eigenaar geworden zijnde van den Houthandelaar **DE HOOGHEER**, staande even buiten deze Stad, van de Marendijk, laatstelijk toebehoord hebbende aan de Heeren ZIEGLER en COMP., alsna gesorteerd zijnde, neemt de vrijheid zich aan diegenen, welke hem met hunne gunst gelieven te vereeren, aan te bevelen tot het leveren van gezaagde en ongezaagde Houthandel, alsmede tot Loonzagen. Door eene prompte en civile bediening wil hij trachten het vertrouwen zich waardig te maken, hetwelk hij zoo ruimschoots meer dan 40 jaren met zijne andere zaken als Scheepstimmerman enz., heeft mogen verwerven.

LEIDEN, November 1861.

A. J. VAN HOEKEN.

De Ondergeteekende heeft bij deze de eer het geachte Publiek te berigten, dat hij zijnen Winkel **geopend** heeft in **Paraplufen, Wandelstokken**, enz., zich tevens tot het **repareren, overtrekken van Paraplufen** enz., minzaam aanbevelende, belovende eene prompte en civile bediening.

LEYDEN, 22 November 1861.

P. A. SARONI.

Nieuwen Rijn, bij de Koornbeurs, Wijk VII. N°. 37.

Een binnen deze Stad gelegen groot burger **Woonhuis**, bevattende acht Kamers en verder alle gemakken, *zonder eenige gebreken*, benevens daaraan verheelden aangename **Tuin** en vrije Poort. Te aanvaarden met 1° Mei 1862 of vroeger. Te bevragen bij den Heer J. C. RIJK, Mr. Meiselaar alhier, aan den Ouden Rijn.

OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.

in het *Heeren-Logement* aan den Burg te Leyden, op Zaterdag 7 December 1861 bij opbod en Zaterdag 14 December 1861 bij afslag, beide dagen des avonds ten 7 ure, van:

Een extra licht, sterk, weldoortimmerd, keurig onderhouden en goed geconditionneerd dubbel **HEERENHUIS**, met **ACHTERHUIS**, welaaangelegden **TUIN** en **ERVEN**, staande en gelegen te *Leyden*, aan den Ouden Singel, tusschen de Korte Mare en de Prinsenstraat, hebbende met het Achterhuis uitgang aan de westzijde van de Mare, bevattende fraaie wit marmeren Vestibule en Gangen, roijale en fraai geplafonneerde Zijkamer en Suite met marmeren Schoorsteenmantels, kleine Zijkamer, Binnenkamer met Stookplaats, zeer ruime Tuinkamer met marmeren Schoorsteenmantel en vrijk uitzigt hebbende over de Mare; voorts fraaie Trap met hooge Lichtkoepel, vijf Bovenkamers, alle behangen en meereendeels van Stookplaatsen voorzien, Dienstbodenkamer, buitengewoon fraaie Zolder en Zolderkamer en hebbende het Achterhuis twee Bovenvertrekken, uitziende aan de Mare en met afzonderlijken opgang aldaar; verder ruime Keuken met goede Regen- en Putwaterspompen, zijnde bevoerd met wit marmer en dito Regtbank, ruime Torfschuur, nitruimende Kelder en voorts vele gemakken; zijnde de Tuin beplant met exquise Vruchtboomen; geteekend Wijk V. N°. 331 en 331^{rood}, Kadaster Sectie B. N°. 1084, groot 7 roeden, 60 ellen.

Te aanvaarden 1 Mei 1862 en te bezichtigen des Dingsdags en Donderdags van iedere week vóór de toewijzing van des middags 12 tot 3 ure, mits voorsaf heet vragende.

Zijnde inmiddels nadere informatien te bekomen ten Kantore van den Notaris Mr. H. OBREEN, op den Ouden Singel, Wijk V. N°. 348, bij wien tusschen de veiling en den afslag verhoogingen zullen worden aangenomen.

RIJSPRIJS VAN SCHULDBRIEFEN.

Amsterdam, WOENSDAG 20 November.				pCt. Laagste. Hoogste. Geb.			
NEDERLAND.				Dito 1859 ... 3			
W. Schuld ... 2½	63½	—	—	Inscrip. Ass. 6	59½	59½	59½
Dito 3	76½	—	—	Cert. van dito. 6	54½	54½	54½
Dito 4	99½	99½	99½	Spoorw. volgef.	193½	194½	193½
Amort. Synd. 3½	—	—	—	POLEN.			
Handelm. ... 4½	140½	140½	140½	Aand. 1835 ... 162	—	—	—
O. I. Leening 4	97½	—	—	Dito Oblig. ... 4	—	—	—
Aand. H. Spw. 4½	89	—	—	PRUISSEN.			
Dito Rijn-Spw. 4½	106	—	—	Oblig. 1859 ... 5	105½	—	—
BELGIE.				Aand. 1854 ... 3½	213	—	—
Cert. Rottsch. 2½	—	—	—	OOSTENRIJK.			
SPANJE.				Oblig. bij Goll 5	—	—	—
Obligatiën ... 1½	42½	42½	42½	Dito 4	43½	—	—
Dito Buitenl. 3	51½	—	—	Dito Metall. ... 5	46½	46½	46½
Dito Binnenl. 3	48½	48½	48½	Dito int. nat. 5	55½	55½	55½
Bew. Coupons.	6½	6½	6½	Dito bet. Amst. 5	69½	69½	69½
PORTUGAL.				Dito 1847/52 2½	24½	24½	24½
Oblig. 3	46½	—	—	BRAZILIE.			
Dito 1856/59 3	45½	45½	45½	Geldl. 1824 ... 5	99½	—	—
RUSLAND.				PERU.			
Obl. Hope & Co. 5	101½	101	101	Geldl. 1824 ... 4½	—	—	—
Dito 1828/29 5	100½	—	—	VENEZUELA.			
Cert. 1831/33 5	—	—	—	Oblig. 3	22½	22½	22½
Dito 1840 ... 4	74½	—	—	GRENADA.			
Dito Stieglitz. 4	74½	—	—	Oblig. 4	14	14½	14
Dito Nieuwe. 4	—	—	—	MEXICO.			
Dito 5 ^e Serie. 5	81½	—	—	Oblig. 1841. 3	26½	26½	26½
1855, 6 ^e Ser. 5	93½	93½	—				

Slotkoersen, heden 21 November.

(per Telegraaf.)

Ned. W. Schuld ... 2½ pCt.	63½	RUSLAND, bij Hope & Co. 5 pCt.	101½
Dito 3	76½	Dito bij Stieglitz & Co. 4	74½
Dito 4	99½	Dito Certif. 6 ^e Serie. 5	93½
Handelm. 4½	140½	Dito Spoorweg volgef.	193½
SPANJE, Oblig. 1½	42½	OOSTENRIJK, Metalliek 5	46½
Dito Binnenl. 3	48½	Dito 1847/1852 ... 2½	24½
Dito Buitenl. 3	51½	Dito betaalb. te Amst. 5	69½
PORTUGAL, te L. 3	46½	Dito Zilv. Nat. 5	55½
Dito Oblig. 1856/59. 3	45½	MEXICO, Oblig. te L. 3	26½

Venezuela 21½ — 11½.

Londen, Consols 92½. Parijs, Fr. Rente 70.20. Weenen, Metall. 5 pCt. 67.30. Id. Nat. 80.90. Wissel Londen 132.—.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. C. DRABBE.